

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 3/2021
08.04.2021. године
Београд

Врховни касациони суд у већу састављеном од судија: Јасминке Станојевић, председника већа, Бисерке Живановић и Весне Субић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Драгана Стаменковић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије – Високи савет судства – Основни суд у Нишу, коју заступа Државно правобранилаштво – Одељење у Нишу, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 2291/2020 од 27.10.2020. године, у седници од 08.04.2021. године, донео је

РЕШЕЊЕ

УКИДАЈУ СЕ пресуда Апелационог суда у Нишу Гж 2291/2020 од 27.10.2020. године и пресуда Вишег суда у Нишу П 2466/2016 од 22.06.2020. године и предмет се враћа првостепеном суду на поновно суђење.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Нишу П 2466/2016 од 22.06.2020. године, ставом првим изреке одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца да му тужена накнади материјалну штету, и то на име изгубљене користи његовог предузећа „ББ“ ДОО ... укупно 3.616.296,74 динара са законском затезном каматом од 19.09.2014. године до исплате; на име губитака предузећа за период од 01.04.2006. године до 06.07.2010. године укупно 3.034.185,24 динара са законском затезном каматом од 19.09.2014. године до исплате; на име изгубљених покретних ствари наведених изреком укупно 964.026,59 динара са законском затезном каматом од 18.09.2014. године до исплате и на име плаћене накнаде за оставу машина наведених изреком за период од 27.09.2005. године до 30.07.2012. године укупно 924.000,00 динара са законском затезном каматом од 18.09.2014. године до исплате. Ставом другим изреке тужилац је обавезан да туженој накнади трошкове парничног поступка у износу од 441.000,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж 2291/2020 од 27.10.2020. године, одбијена је као неоснована жалба тужиоца и потврђена првостепена пресуда.

Против другостепене пресуде, тужилац је благовремено изјавио ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду у смислу члана 408. важећег Закона о парничном поступку - ЗПП и утврдио да је ревизија тужиоца основана.

Према утврђеном чињеничном стању, решењем истражног судије Општинског суда у Нишу од 29.09.2005. године одређено је спровођење истраге против тужиоца због основане сумње да је извршио кривично дело неовлашћено коришћење ауторског и другог сродног права и кривично дело повреде права из социјалног осигурања, и истим решењем је тужиоцу одређен притвор, који је укинут решењем Општинског суда у Нишу од 14.10.2005. године. Решењем Основног суда у Нишу од 06.02.2011. године обустављен је кривични поступак против тужиоца. Пресудом Вишег суда у Нишу Гж 1195/13 од 04.07.2013. године тужилац је остварио право на накнаду нематеријалне штете. Утврђено је да је тужилац оснивач привредног друштва ДОО „ББ“ из ..., над којим је дана 11.01.2010. године покренут поступак ликвидације и предузеће је 06.07.2010. године брисано из регистра АПР. У овој парници тужилац је тражио накнаду материјалне штете на име изгубљене користи његовог предузећа, губитка вредности апарата који су одузети и на име плаћања накнаде за оставу машина.

Код овако утврђеног чињеничног стања, нижестепеним пресудама је захтев тужиоца за накнаду материјалне штете одбијен као неоснован. Апелациони суд у Нишу је оценио да тужилац није активно легитимисан за вођење ове парнице, јер потражује накнаду материјалне штете коју је претрпело предузеће „ББ“ ДОО, због неоснованог лишења слободе тужиоца као власника и директора предузећа. По оцени другостепеног суда, право потраживања накнаде штете коју предузеће претрпи на својој имовини признато је само предузећу као самосталном правном субјекту, у смислу чл. 139., 151. и 152. Закона о привредним друштвима, а тужилац није правни следбеник друштва које је брисано из АПР, већ је одговоран за обавезе друштва само до висине свог оснивачког улога.

По оцени Врховног касационог суда, основано се ревизијом тужиоца указује да је у нижестепеним пресудама због погрешне примене материјалног права чињенично стање остало непотпуно утврђено.

Наиме, из решења Агенције за привредне регистре утврђено је да је предузеће „ББ“ ДОО ... основано у форми друштва са ограниченом одговорношћу, и да је као оснивач, директор и заступник предузећа наведен овде тужилац. Одлуком о покретању поступка ликвидације од 11.01.2010. године, покренут је поступак ликвидације над овим предузећем и за ликвидационог управника именован директор друштва, овде тужилац, а предузеће је брисано као привредни субјекат решењем АПР од 06.07.2010. године. У извештају о редовном поступку ликвидације од 01.07.2010. године наведено је да је закључен поступак ликвидације са 30.06.2010. године, те да је правни следбеник привредног друштва његов једини оснивач АА, који ће по спроведеном брисању привредног друштва из регистра привредних субјеката бити једини власник ликвидационог остатка, као и евентуално накнадно пронађене имовине друштва. Наведени извештај није био предмет оцене нижестепених судова, који такође нису имали у виду одредбу члана 360. став 1. тада важећег Закона о привредним друштвима („Службени гласник РС“ 125/04), којом је прописано да имовина привредног друштва у ликвидацији која преостане после измирења потраживања поверилаца и других потраживања расподељује се од стране ликвидационог управника ортацима, члановима и акционарима. Зато се за сада не може прихватити закључак нижестепених судова да тужилац није активно легитимисан у овој парници, као ни закључак првостепеног суда да нема одговорности тужене за штету због неправилног и незаконитог рада органа тужене, у смислу члана 172. став 1. Закона о облигационим односима оцењујући да тужилац није доказао постојање штете.

Из наведених разлога, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци, на основу члана 416. став 2. ЗПП.

У поновном поступку, првостепени суд ће узети у обзир изнете примедбе и донети правилну и закониту одлуку.

**Председник већа – судија
Јасминка Станојевић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић